

Handleiding en sleutel

ALGEMEEN:

Dit is een toets natuur en geen leestest. Kinderen die moeilijkheden hebben met lezen moeten zoveel mogelijk worden geholpen. Vandaar dat de toets vraag per vraag kan worden voorgelezen.

Voor vraag 1 moeten de kinderen het weer kunnen waarnemen. Zorg dat in de schoolomgeving alle aspecten van de weerwaarneming kunnen aan bod komen (buitenthermometer, soort neerslag, windwijzer voor de windrichting, windkracht (omgeving waar enkele bomen staan), bewolking (waarneming van de hemel). Voor het bepalen van de windkracht maken de leerlingen gebruik van de bijlage (windkracht – benaming - maatstaf op het land)

De kinderen worden bij het begin van de toets klassikaal naar de plek geleid waar alle waarnemingen gezamenlijk kunnen worden uitgevoerd. *Indien u dat zelf beter acht*, kan een tweede leerkracht ingeschakeld worden. Dan gaan de leerlingen één per één tot bij de leerkracht en noteren hun vaststellingen. De tweede leerkracht kent dan wel onmiddellijk de punten toe voor deze vraag.

Vraag 2 is een praktische proef die klassikaal wordt voorgedaan. Zorg voor de nodige benodigdheden: kleine fles/ballon/aansteker of lucifers/ theelichtje in een glazen potje. Leerkracht zet de opstelling klaar. De daarop volgende vragen kunnen zonder uitleg worden opgelost. Nadat de leerlingen genoteerd hebben wat zal gebeuren(2a), demonstreert de leerkracht het experiment. Lln. noteren vervolgens hun antwoord op vraag 2b en 2c.

Vraag 1 (2,5 punten)*Doelstellingen:*

-WO-NAT-06.10 De leerlingen bepalen de juiste windrichting met een windwijzer en een windroos.

-WO-NAT-06.13 De leerlingen kunnen de weersymbolen op een bepaald moment en over een beperkte periode, meten, vergelijken en die weersituatie beschrijven.

-WO-NAT-06.06: De leerlingen weten dat het weer bepaald wordt door: temperatuur, neerslag, windrichting, windsnelheid en bewolking.

-WO-NAT-06.07: De leerlingen lezen de temperatuur van de thermometer af, noteren en interpreteren ze

Vraag : Volg het weer

Noteer van het weer vandaag:

- a. Temperatuur in °C:
- b. Soort neerslag:
- c. Windrichting:
- d. Windkracht: (windstil, zwakke wind, matige wind, krachtige wind, storm, zware storm, orkaan)
- e. Bewolking: (geen bewolking – licht bewolkt – matig bewolkt – zwaar bewolkt – geheel bewolkt)

Antwoorden:

Voor ieder juist antwoord wordt een half punt toegekend. Temperatuur tot op 1 graad nauwkeurig / soort neerslag: (geen,sneeuw,regen,hagel,motregen), Windrichting (windstreek of tussenwindstreek)

De bijlage (Beaufortschaal) mag gebruikt worden. (klassikaal blad A3)

Vraag 2 (2 punten)*Doelstellingen:*

-WO-NAT 04.10: De leerlingen kennen enkele effecten van de inwerking van warmte (bv. koken, smelten, stollen, verdampen, condenseren, uitzetten, krimpen, ontbranden ...).

-WO-NAT-01-06: De leerlingen noteren hun waarnemingen op een systematische wijze.

Een experiment met de fles,de ballon en de kaars**Vragen**

- a. Schrijf op wat er zal gebeuren als de fles verwarmt (dus voor de proef)
- b. Schrijf op wat er gebeurt als de fles wordt verwarmd.
- c. Hoe komt dit? (kleur het bolletje voor het juiste antwoord)

Antwoorden

a: De kinderen noteren hier hun veronderstelling. **Er worden hierop geen punten toegekend**

b: De kinderen beschrijven zo nauwkeurig mogelijk wat ze zien: bv. de ballon vergroot, zwelt op, wordt groter... Er wordt één punt toegekend bij een nauwkeurige beschrijving

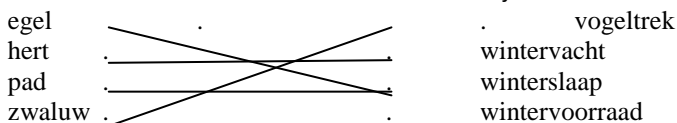
c: Door de warmte zet de lucht uit in de ballon → één punt voor dit antwoord

Vraag 3 (2 punten, ½ punt per antwoord)

Doelstellingen:

- WO-NAT – 02.07c De leerlingen geven bij dieren aan waaruit hun aangepastheid blijkt aan hun voeding
- WO-NAT-03.5 De leerlingen rubriceren organismen aan de hand van één gegeven kenmerk.

Antwoord: Hoe komen deze vier dieren de winter door ? Trek lijnen tussen de woorden die bij elkaar horen (2 punten)

Vraag 4: (3 punten, 1 punt per goed antwoord)

Doelstellingen:

- WO-NAT-08.06 De leerlingen beperken hun afval of trachten afval te voorkomen
- WO-NAT -08.07 De leerlingen herkennen een aantal afvalfracties en benoemen ze correct.

Vraag: Om de afvalberg te verminderen kunnen we verschillende dingen doen...

Antwoord:

Afval sorteren om te recyclen

Metaal wordt gesmolten en er worden nieuwe voorwerpen van gemaakt/ Glas wordt gesmolten en men maakt nieuwe glazen voorwerpen/het rubber van rubberbanden wordt opnieuw gebruikt/ ...

Materialen hergebruiken:

Flessen worden gespoeld en opnieuw gebruikt/ bakstenen bij afbraak van een huis kunnen opnieuw worden gebruikt/ op de achterkant van papier kan nog worden geschreven/ ...

Afval vermijden:

Ik ga winkelen met een boodschappentas/Ik maak gebruik van herbruikbare glazen flessen i.p.v. plasticen flessen/ Ik gebruik een brooddoos...

Vraag 5 (1 punt)

Doelstellingen:

- WO-NAT-02.07a: De leerlingen geven bij dieren kenmerken aan waaruit hun aangepastheid blijkt aan omgevingsinvloeden
- WO-NAT-02.07b: De leerlingen geven bij dieren kenmerken aan waaruit hun aangepastheid blijkt aan bescherming tegen de vijand

Vraag: Een rups heeft dezelfde kleur als het blaadje waarop zij leeft. Waarom is dat zo?

Antwoord: Zij heeft een schutkleur. De dieren die haar willen opeten, kunnen haar moeilijk vinden.

Vraag 6 (1 punt)

Doelstelling:

- WO-NAT-05.02: De leerlingen tonen hoe de aarde om de eigen as draait en verklaren het ritme van dag- en nacht.

Vraag: Hoe komt het dat we op aarde dag en nacht kennen?

Antwoord: De aarde draait om haar eigen as, zo kennen we dag en nacht.

Vraag 7 (1 punt)

Doelstelling:

- WO-NAT-07.17: De leerlingen weten dat voldoende gevarieerd bewegen bevorderlijk is voor een goede gezondheid.

Vraag: Na school moet je je kunnen ontspannen om de volgende dag weer fit te zijn.

Hier zie je een schema van 3 kinderen. Wie neemt er de beste ontspanning?

Kleur de naam van de persoon.

Antwoord: Lotte

Vraag 8 (2 punten, ½ punt per juist antwoord)

Doelstelling:

- WO-NAT 03.09: De leerlingen benoemen en beschrijven de voornaamste delen van een plant.

Vraag: Duid op de tekening de delen van de paddenstoel aan.

Antwoord: 1. hoed 2. kraag 3. steel 4. knol 5. zwamvlok 6. sporen 7. plaatjes

Handleiding en sleutel

Vraag 9 (1 punt)

Doelstelling:

-WO-NAT-04.15b De leerlingen geven van voorzieningen en voorwerpen uit hun omgeving aan welke energiebron verantwoordelijk is voor verwarming.

Vraag: Onze school wordt in de winter verwarmd. Welke energiebron wordt hiervoor gebruikt?

Antwoord: kies uit: elektriciteit, (aard)gas, stookolie (of mazout), steenkool, hout.

1 punt voor een goed antwoord (Indien de school meerdere verwarmingssystemen heeft, dienen de leerlingen te weten welke energiebron wordt gebruikt voor de belangrijkste verwarming van de eigen klas)

Vraag 10 (1 punt)

Doelstelling:

-WO-NAT-07.37 de leerlingen verwittigen in geval van ongeval de hulpdiensten.

Vraag: Welk nummer bel je best wanneer het brandt of wanneer er een ongeval gebeurd is?

Antwoord: 112

Vraag 11 (1 punt)

Doelstelling:

-WO-NAT-07.36 de leerlingen verwittigen in geval van ongeval een volwassene

Vraag: Meneer Deroo is uit de boom gevallen met een zaagmachine en 3 mensen bellen de hulpdiensten op. Wie geeft de beste informatie door?

Antwoord:

Buurvrouw aan de overkant van de straat:

Hallo, mijn naam is Trees Vandaele. Mijn buurman aan de overkant van de straat Danny Deroo is uit een boom gevallen. Hij kan niet meer bewegen. Ik woon in de Kattenstraat nr. 17.

Vraag 12 (1 punt)

Doelstelling:

-WO-NAT-04.11: De leerlingen hebben inzicht in de kringloop van het water.

Vraag: De kringloop van water. Zet een kruisje voor de meest passende uitspraak:

Antwoord: Water verdampt door de zonnewarmte en vormt wolken. Als wolken afkoelen, ontstaat er neerslag

Vraag 13 (1 punt)

Doelstelling:

-WO-NAT-03.05: de leerlingen rubriceren organismen aan de hand van één gegeven kenmerk.

Vraag: De koolmees past niet in de reeks. Vul het ontbrekende woord hier in.

Antwoord: Veren (of pluimen)

Vraag 14 (2 punten)

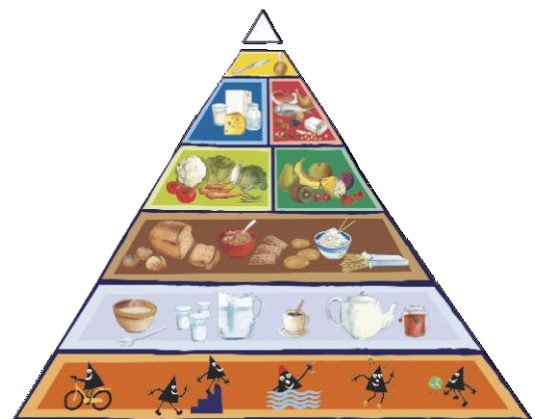
Doelstelling:

-WO-NAT-07.07 De leerlingen maken een onderscheid tussen gezonde en ongezonde voeding.

-WO-NAT-07.08 de leerlingen weten dat voldoende gevarieerde voeding noodzakelijk is voor een goede gezondheid

Vraag: Gezond leven betekent gezond ontbijten. Kijk naar de voedingsdriehoek en schrijf op wat jij zou eten om gezond en evenwichtig te ontbijten. Schrijf 4 zaken op.

Antwoord: De vier zaken dienen uit een verschillend deel van de driehoek te komen. Zo niet wordt telkens een half punt afgetrokken. Als de leerling bv. slechts 1 deel van de voedingsdriehoek gebruikt en daaruit vier zaken opsomt, kan hij/zij maximum 0.5 punt verdienen.

Vraag 15 (1.5 punten)

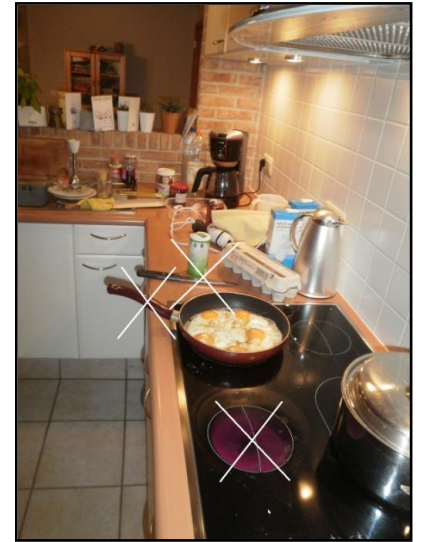
Doelstelling:

-WO-NAT -07.25 De leerlingen herkennen en verwoorden onveilig gedrag van zichzelf en van anderen.

Vraag: Trek een kruis door 3 zaken die onveilig zijn.

Antwoord: Zie foto

- De rode gloed op de keramische plaat geeft aan dat de plaat heel warm is. Men kan er zich aan verbranden.
 - De steel van de pan steekt uit. Op die manier kan de pan gemakkelijker omvallen en kan men zich ook verbranden.
 - Het heft van het mes steekt uit. Het kan gemakkelijk naar beneden vallen en men kan zich aan dit grote mes snijden.
- Geef een half punt per goed antwoord!

Vraag 16 (2 punten)

Doelstelling:

-WO-NAT-08.09 De leerlingen sorteren hun afval op een correcte wijze.

Eventueel vooraf de voorwerpen benoemen als: wijnfles, plastic waterflessen, luier, herfstblaadjes !

Vraag: Sorteren van afval: verbind het afval(wijnfles,waterfles, luier, herfstblaadjes) met de juiste vuilnisbak .

Antwoord: Zie tekening. Er wordt een half punt toegekend per juiste verbinding

